

V tomto článku sa venujeme úvahe nad pojmom sláva, a to predovšetkým jeho biblickému významu vo vzťahu k Bohu a jeho Synovi Ježišovi Kristovi.

Úvod – slovníkový význam pojmu

(pozri heslo v slovníkoch podľa [Zoznam použitej literatúry](#))

Ekvivalentnými prekladmi pôvodného hebrejského (*kábôd*) a gréckeho (*doxa*) slova stojaceho na mieste, ktoré naši prekladatelia prekladajú slovom

sláva

sú tiež slová:

chvála

,

okrasa,

oslávenie.

Významom pôvodného hebrejského slova (*kábôd*) je doslova

byť ťažký

, ale aj byť

vážený,

teda to, čo robí niečo alebo niekoho závažným, významným, váženým; to, čo na niekom i

mponuje,

čo k niekomu budí

úctu

.

Bohatstvo (majetok) a sláva niekoho alebo niečieho domu spolu veľmi súvisia, tvoria rub a líce tej istej veci (*Neboj sa, keď niekto bohatne, keď sa množí sláva jeho domu!* - Žalm 49:17; pozri tiež Ester 1:4, 5:11; Príslovie 22:4; Kazateľ 6:2). Tak tomu bolo v prípade Jakoba, keď o ňom hovorili Lábanovi synovia (Genezis 31:1), u Abraháma to bol dobytok, striebro a zlato (Genezis 13:2, ale preslávil sa hlavne množstvom dobytka, Genezis 13:4-6). Sláva je tiež chápaná ako známosť na široko-d'aleko bez ohľadu na bohatstvo – tak je tomu v Izaiášovi 16:14, 21:16 alebo ako v Genezis 45:13 ide o vysoké postavenie v úrade (tu Jozefa v Egypte). Slávou sa môže považovať duchovná a duševná sila, ktorej opakom je hanba, pohanenie (Ozeáš 4:7).

Grécke doxa je vo význame: mienka, ktorú ľudia majú o nejakom človeku, je jeho povestou, čiže reputáciou a v kladnom zmysle jeho cťou, preslávenosťou, slávou. V NZ-e doxa takmer vždy znamená buď lesk alebo žiaru (popr. odlesk 1. Korinským 11:7) alebo slávu. V Jánovom evanjeliu sa nachádza aj pôvodný význam mienka, preto sa slovo doxa často prekladá slovom chvála (Ján 5:41+44, 7:18, 8:50+54 a pozri tiež Lukáš 14:10, 17:18; Rímskym 4:20; 1. Tesalonickým 2:6). Niekedy tiež ako velebnosť.

Božia sláva

znamená to, čo je na Bohu závažné, čo si vyžaduje úctu, čo na ňom vidno očami človeka. Boh je síce neviditeľný, ale môže sa prejavíť prírodnými úkazmi, ktoré vzbudzujú posvätnú hrôzu (2. Mojžišova 19:16; Žalm 29, 97:2-6, 102:16, porovnaj Izaiáš 2:10+19+21 v ktorých je tak preložené hebr. slovo hádar = ozdoba, okrasa). „A sláva Hospodinova bola na pohľad ako zožierajúci oheň...“ (2. Mojžišova 24:17; porovnaj Sudcom 4:5; Ezechiel 1:4). Všetky tieto

prírodné úkazy nazývali Izraelci slávou Hospodinovou bez toho, aby ich stotožňovali s Božou podstatou, lebo Boh Izraela nie je prírodným božstvom. Boh je stvoriteľom neba a zeme a všetkého čo je v nich, preto nebesia so všetkými svojimi úkazmi a celá príroda svedčia o jeho sláve (Žalm 19).

Hospodinova sláva vyjadruje zjavenie Božej existencie ľuďom, Boží charakter a blízkosť. Hospodinova sláva sprevádzala Izraelcov pri odchode z Egypta a zjavila sa v oblaku (2. Mojžišova 16.7+10). Oblak spočinul na hore Sinaj, kde Mojžiš uvidel Božiu slávu (2. Mojžišova 24:15-18).

Boh sa rozhodol, aby jeho ľudu o jeho sláve svedčil aj stánok zmluvy (stánok zhromaždenia), zvlášť truhla zmluvy. Preto tento stánok naplňoval a posväcoval svojou slávou, svojou posvätnou prítomnosťou, ktorá bola dosvedčovaná fyzickými prejavmi jeho slávy (2. Mojžišova 25:22+29+43 a nasl, 39:6; 4. Mojžišova 16:19, porovn. Ezechiel 10:18, 11:23), ale aj tu musel zahaľovať svoju slávu oblakom alebo rukou aby nebol ňou smrteľný človek zničený (2. Mojžišova 33:22, 40:34 a nasl.). Súvislosť Božej sláva a truhly zmluvy je zrejmá z výroku, že sa „presťahovala sláva z Izraela“, keď bola truhla Božia vzatá/odnesená Filištíncami (1. Samuelova 4:22).

Z Božej slávy zostupoval oheň na pripravovanú obeť (3. Mojžišova 9:6+23-24). Odlesk tejto slávy sa objavoval na tvári Mojžišovej, kedykoľvek sa vracal po rozhovore s Hospodinom. Bol to odlesk tak silný, že bol pre ľud neznesiteľný (2. Mojžišova 34:28-35). Ezechiel vo svojom videní hovorí o podobenstve slávy Hospodinovej (Ezechiel 1:28): o prudkom svetle, ohni, blesku, dúhe, zvuku mnohých vôd (pozri Ezechiel 43:2 a nasl.).

Keď sa hovorí o Božej sláve, robí sa tak v spojení s jeho silou a mocou. Všetky tieto tri výrazy obyčajne vyjadrujú preslávenosť (široko-d'aleko známú dobrú povesť), závažnosť a jedinečnosť (porovn. Izaiáš 48:11 „...*A svojej slávy inému nedám.*“), Božia svätosť, jeho skutočná prítomnosť. Jeho moc, sila, velebnosť, dôstojnosť sú výrazom jeho slávy. Boh je Bohom slávy (Žalm 29:3), Kráľom slávy (Žalm 24:7 a nasl.). Jeho ríša je kráľovstvom slávy (Žalm 24:7 a nasl.). Jeho moc v dejinách hovorí o jeho sláve (4. Mojžišova 14:22; Ezechiel 39:21) rovnako ako jeho moc hovorí v prírode (Žalm 29:3+9). Žalmista túži po tom, aby vo svätyni uvidel Hospodinovu slávu a silu (Žalm 63:3); ospevuje veľkosť Božej slávy (Žalm 138:5), vyzýva k rozprávaniu o Božej sláve (Žalm 96:3 a nasl.). Je presvedčený, že sláva je spojená s Božím menom (Žalm 66:2, 72:19, 79:9). Vzdať Hospodinovi slávu (Žalm 29:2; Izaiáš 42:12) je rovnozvukné so vzdávaním mu cti, t.j. s uznaním jeho božského nároku a vyvýšenosti, ktorú nemá žiadne iné božstvo (Izaiáš 42:8, 48:11; porovn Skutky 12:23; Zjavenie 16:9). Vzdať slávu neznamena udeliť niečo, čo predtým neexistovalo, ale uznať to, čo existuje (Skutky 12:23; Rímskym 4:20; Zjavenie 16:9).

Keď Izaiáš 6:3 hovorí (pozri 4. Mojžišova 14:21), že sláva Hospodinova naplňuje všetku zem, znamená to, že Boh má nárok na celý svet. Niekedy je to formulované ako nádej a želanie (Žalm 57:6+12, 72:19, 108:6), ako estachologická istota, že všetky národy uznajú Božiu slávu (Izaiáš 35:2, 40:5, 66:18 a nasl.). Vtedy sa ukáže, že Izrael bol učený k Božej sláve (Izaiáš 43:7), ale že tiež Boh bol Izraelovým najväčším bohatstvom a slávou (Jeremiáš 2:11; porovnaj Lukáš 2:32).

Božia sláva v Novom zákone

Nový zákon prevzal starozákonný pojem slávy so všetkými jeho prívlastkami, keď hovorí o Pánovej sláve, ktorá niekoho osvietila (Lukáš 2:9), alebo sprevádzala (Lukáš 9:31 a nasl; 2. Petrov 1:17; porovn. Skutky 22:6+11) alebo naplnila chrám (Zjavenie 15:8) alebo nebeský Jeruzalem (Zjavenie 21:23). Robí však krok dopredu, keď tento pojem používa aj vo výpovediach o Kristovi.

Božia sláva je na výsostiach (Lukáš 2:14, 19:38). Boh a sláva tvoria v mysliach novozákonných pisateľov úplnú jednotu, takže aj tam, kde sa prekladá „Bohu buď sláva“, treba tomu rozumieť skôr ako vyznanie, že v Bohu je a jemu prislúcha sláva (Skutky 7:2; Rímskym 11:36, 16:27; Galatským 1:5; Efezským 3:21; Filipským 4:20; 1. Timoteovi 1:17; Zjavenie 7:12; porovn. 1. Petrov 4:11).

Ježiš Kristus je zjavením slávy Hospodinovej: bol vzkriesený slávou Otcovou (Rímskym 6:4) a prijal slávu (1. Timoteovi 3:16; 1. Petrov 1:11+21), takže ho Štefan, keď bol kameňovaný, mohol vidieť v oblasti tejto slávy (Skutky 7:55). Jemu teraz, práve tak ako Otcovi, prináleží (patrí) sláva na veky vekov (Židom 13:2; Zjavenie 5:12 a nasl.). Je Boh a tak je Pánom slávy (1. Korinským 2:8; Jakub 2:1) a jeho sláva bude raz plne zjavená a uznaná (Titus 2:13, porovnaj Izaiáš 40:5; 1. Petrov 4:13, 5:1) a príde v oblakoch k poslednému súdu (Matúš 25:31; Marek 8:38; 10:37, 13:26). Ale už Ježišovo pozemské pôsobenie sprevádzala nebeská sláva. Pri jeho narodení (Lukáš 2:9) prebleskla sláva, ktorú mal Kristus u Otca prv než bol svet (Ján 17:5). Jeho premenenie na hore bolo predzjavením (ukážkou) nebeskej slávy (Matúš 17:2; Marek 9:2 a nasl.; Lukáš 9:29+32).

Zvlášť evanjelista Ján prehlasuje, že Ježišova sláva bola zrejmá už za jeho pozemského života tým, ktorí v neho uverili (Ján 1:12+14; 2:11, 11:40 zrovnaj verš 4). Nebola to však sláva

oslňujúceho lesku a vonkajšej moci. Túto slávu nebolo možné vidieť telesnými očami, lebo bola prístupná len zraku viery. Neveriacim nebol Ježiš nikým mimoriadnym, ale ani veriaci ešte plne nechápali všetko, čo sa skrývalo za jeho osobou (v jeho osobe). Ježiš totižto ešte nebol oslávený (Ján 7:39, 12:16+23+28, 14:13, 16:14, 17:1+4+5). Kríž bol počiatkom Ježišovej slávy (Ján 12:23 a nasl., 13:31), pretože viedol ku vzkrieseniu. Tým, že Ježiš pokorne a poslušne berie na seba kríž, oslavuje Boha, t.j. uznáva jeho slávu a podrobuje sa jej (Ján 13:31 a nasl.), čo ho robí účastníkom slávy už za pozemského života.

V Jánovom evanjeliu hodina smrti prakticky splýva s hodinou slávy (Ján 7:39, 12:23, 13:31, 17:5, porov. Židom 2:9). Tiež vzkriesenie a na nebo vstúpenie je prejav Božej slávy v Kristu (Lukáš 24:26; Skutky 3:13, 7:55; Rímskym 6:4; 1. Timoteovi 3:16; 1. Petrov 1:21).

Človek bol stvorený ako obraz a odlesk Hospodinovej slávy (1. Korinským 11:7) k tomu, aby s Bohom mohol nadviazať vzťah. Avšak zlyhal (Rímskym 3:23). Svoje pôvodné určenie môže dosiahnuť len skrze Krista, druhého Adama (Židom 2:6-9).

Veriaci v Krista sa raz budú podieľať jeho sláve (Matúš 13:43, porov. 5. Mojžišova 12:3; Matúš 19:28), keď ich telo bude pripodobnené k jeho telu slávy (Filipským 3:21; Kolosenským 3:4). Práve oslávený Kristus je základom nádeje veriaceho na slávu (Kolosenským 1:27), t.j. istoty, že bude s Kristom a to je konečný cieľ jeho povolania v Kristu (2. Korinským 4:17; 1. Tesalonickým 2:12; 2. Tesalonickým 2:14; 2. Timoteovi 2:10; 1. Petrov 5:4+10). Táto nádej je jeho chválou (Rímskym 5:2). Je to nádej a istota tak silná, že niečo z nej sa odráža na človeku už teraz v prítomnosti. Platí síce, že všetci zhrešili a nemajú slávy Božej (Rímskym 3:23), že všetko stvorenstvo túžobne vyzerá (očakáva) vyslobodenie do slobody slávy Božích detí (Rímskym 8:19-21), ale odpustenie (ospravedlnenie) je takým zárezom (značkou) do

prítomnosti veriaceho človeka, že už teraz budúca sláva prebleskuje v jeho živote (1. Korinským 2:7; Rímskym 8:29 a nasl.), lebo veriaci má Svätého Ducha, ktorý je závdavkom budúceho dedičstva, teda aj slávy (2. Korinským 1:22; Efezským 1:14; 1. Petrov 4:14). Ak bola totiž Božia sláva zrejmá na tvári Mojžiša, ktorý prislúchoval pri vydaní Zákona na kamenných doskách, sprostredkujúceho odsúdenie, o to viac bude zrejmá táto sláva na tých, ktorí sa zúčastňujú na službe sprostredkujúcej spravodlivosť. Mojžišova sláva bola pomíňajúca sa, sláva Kristových služobníkov je trvalá, pretože sú na večnú Kristovu slávu a tak sú premieňaní na tú istú slávu (2. Korinským 3:7-18). Boh totiž zažiaril v našich srdciach, aby osvietil ľudí poznaním slávy na tvári Kristovej (2. Korinským 4:6). A tak všetci veriaci v Krista zrkadlíme na svojej odhalenej tvári Pánovu slávu (2. Korinským 3:18). To je ale len akýsi náznak slávy. Preto ten obrat od slávy v slávu, ktorý odkazuje na budúcnosť. Most medzi prítomnosťou a budúcnosťou je vyjadrený týmto výrazom (*od slávy do slávy* – evanjelický preklad). Veriaci má Svätého Ducha a to je dôvod, že Kristus je oslávený vo svojich učeníkoch (Ján 17:10). Majú jeho slávu, ktorú dostal pre svoje pozemské pôsobenie (Ján 17:22), sú Božími synmi, ale očakáva ich ešte väčšia sláva, až ho budú vidieť tak, aký je (1. Jánov 3:2).

Účasť na sláve je účasť na Kristovi. Večná sláva veriacich je cieľ Božieho povolania (1. Petrov 5:4+10; 1. Tesalonickým 2:12; 2. Tesalonickým 2:14; 2. Korinským 4:17; 2. Timoteovi 2:10). Preto je táto sláva predmetom nádeje (Rímskym 5:2). Ježišovo zasľúbenie v Matúš 19:28 znie, že tí, ktorí ho nasledujú, budú mať účasť na jeho sláve. Nie až tak v prítomnosti, ale plne v budúcom veku sa má sláva zjaviť na veriacich v Krista. Pretože budúcnosť je zavŕšením Božieho konania, má korene v Božom rozhodnutí. Pre veriaceho je ďalej Svätý Duch prvotinou a závdavkom toho nového, obsahom ktorého je sláva (Efezským 3:16; 1. Petrov 4:14).

Hospodinovu slávu má na tvári Ježiša Krista vidieť a zároveň zjavovať svetu Cirkvi (2. Korinským 4:3-6). Ide o slávu Novej zmluvy (2. Korinským 3:7-11). Jeden z cieľov Cirkvi je dať svetu poznať Božiu slávu (Rímskym 15:9), ktorá sa prejavuje v jeho (Božích) činoch (Skutky 4:21), vv jeho učeníkoch (1. Korinským 6:20) a predovšetkým v jeho Synovi, pánovi slávy (Rímskym 16:27).

Pozri heslá: [chvála](#), okrasa, oslávenie, byť vážený, závažnosť, jedinečnosť, významný, váženým, imponovať, budiť úctu, mienka, [povešť](#), reputácia, česť, preslávenosť, velebnosť, dôstojnosť.

Vytvorené dňa: 4. mája 2013.

Upravené dňa: 6. mája 2013.